

Universell utforming i Oria og Leganto

23/09 2021

Unit sine tjenester Oria (Primo) og Leganto er basert på tjenester/produkter anskaffet fra Ex Libris. Unit har i sin kravspesifikasjon for disse produktene stilt krav til universell utforming (WCAG, nivå AA). Ex Libris har svart bekreftende på disse punktene i sitt anbudssvar.

Målet er at tjenestene skal kunne brukes av flest mulig på en så hensiktsmessig måte som mulig.

Ex Libris gjennomfører regelmessig eksternt tilsyn knyttet til universell utforming for Primo og Leganto. Tilgjengelighetserklæring for produktene er publisert i deres Knowledge Center:

- Primo:
https://knowledge.exlibrisgroup.com/Primo/Product_Materials/Primo_Accessibility
- Leganto:
https://knowledge.exlibrisgroup.com/Leganto/Product_Materials/Product_Accessibility

Basert på gjennomført anskaffelse og avtaler forutsetter Unit at tjenestene fra Ex Libris er i tråd med kravene til universell utforming. Unit har ansvaret for at den grafiske profilen som ligger som standard, samt tilleggsfunksjonalitet og justeringer som gjøres fra sentralt fra Unit oppfyller tilgjengelighetskravene.

Institusjonene som har avtale om å benytte tjenestene er selv ansvarlig for at lokale endringer, for eksempel grafisk profil, ikke er i strid med tilgjengelighetskravene.

Høsten 2020 initierte Unit en eksternt gjennomgang av tilgjengelighet i Oria og Leganto. Kartleggingen ble gjennomført av MediaLT og Universell. Hensikten med kartleggingen var å bekrefte/avkrefte at tjenestene var i tråd med kravene og avdekke eventuelle svakheter. Kartleggingen ble gjennomført ved bruk av definerte scenarier for de viktigste funksjonene i tjenestene.

Unit har jobbet med resultatet fra kartleggingen fortløpende og gjort justeringer på det som kan endres lokalt og spilt inn innspill og forbedringer på funn som må utbedres av Ex Libris.

En oversikt over identifiserte tiltak ligger som vedlegg 1. Rapportene fra kartleggingen ligger som vedlegg 2 og 3.

Tiltakslisten er et levende dokument og vil bli oppdatert med oppdatert status.

I og med at systemene kommer i nye versjoner regelmessig vil det kunne være deler av tjenestene som ikke er i tråd med kravene. Unit setter pris på innspill slik at tjenestene kan forbedres.

Tiltaksoversikt

Sist oppdatert 24/09 2021

Oria

Symbol/farge-forklaring

+ / grønn bakgrunn = OK

* / gul bakgrunn = under arbeid

- / rød bakgrunn = mangel, ingen plan for utbedring

Brukstilfelle 1: Forside

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Språkvalg fungerer ikke med piltaster			Kan bruke tab for å navigere med tastatur.
*	Språkvalg: knapper uten alternativ tekst (1.1.1., 4.1.2)			Meldt til leverandør. Under vurdering (00975245)
+	Lenker i løpende tekst har for dårlig kontrast (1.4.3)		Bedre kontrasten	Utført 10/11 2020
+	Kun farge brukt for å angi lenker i løpende tekst		Legge til understreking	Utført 10/11 2020
+	Fokusrekkefølge: fra søkefeltet til søkeomfang. Søkeomfang er visuelt plassert før søkefelt	Designvalg. Synlig rekkefølge avviker noe fra rekkefølge i kode, men rekkefølge gir i begge tilfeller mening.		-
+	Send søk mangler visuelt tastaturfokus (2.4.7)	Endrer farge ved hover, men ikke ved fokus	Legge til fargeskifte ved fokus	Utført 31/ 2021
*	Både lenke (aria-label) og alt på grafikk gir to lenker til «hjem»	Gjelder logo oppe til venstre	Sette alt = blank eller aria-hidden	Meldt til leverandør. Under vurdering (00975246).

Brukstilfelle 2: Generelt søk

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 3: Generelt søk – endre scope

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Hovedmenyen er merket med role= «navigation». For å gjøre det mer forståelig for skjermleser kan denne gis en beskrivelse: aria-label= «Hovedmeny»		Legge til en aria-label = Hovedmeny	Meldt til leverandør. Konkludert med at dette er innenfor krav.

Brukstilfelle 4: Avgrense i enkelt søk

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Mange kontroller, kategorier og Avgrensknapp, i avgrensingene mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7)		Legge til visuelt tastaturfokus på elementer i fasetter.	Utført 31/1 2021

Brukstilfelle 5: Avansert søk

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Knappen «Legg til ny linje» har for dårlig kontrast (1.4.3)		Endre farge til bedre kontrast.	Utført 31/1 2021.
+	Aria-label «Gå til avansert søk» er unødvendig og har annen tekst enn lenken.		Minimum endre til samsvar i label og lenketekst. Ideelt sett fjerne aria-label	Utført 06/8 2021
+	Nullstill-knapp har for dårlig kontrast		Endre farge	Utført 31/1 2021
*	Valgene i avansert søk vises som avkrysningsfelt med skjermleser, men må trykke enter for å velge			Meldt til leverandør. Under vurdering.
+	Tekst for valg i avansert søk er unødig vanskelige		Endre tekst	Utført 7/7 2021
+	Søkeknappen mangler visuelt tastaturfokus		Legge til tastaturfokus	Utført 31/1 2021

Brukstilfelle 6: Treffliste/trefflistevising

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Antall utgaver funnet vises ikke for skjermleser. Feil/mangelfull aria-label som er unødvendig (1.1.1.)		Tekst oppdatert i aria-label	Utført 31/1 2021
+	Antall utgaver funnet har for dårlig kontrast (1.4.3)		Endre farge på lenken	Utført 31/1 2021

+	Før treff-overskriftene ligger det ikon med lenke «primo-explore/fulldisplay» som ikke er veldig forståelig med skjermleser (ser ut som et manglende bilde)		Legge til alt-text	Utført 15(9 2021
+	Vis flere treff mangler visuelt tastaturfokus		Legge til tastaturfokus	Utført 31/1 2021
+	Vanskelig å finne de neste treffene etter «vis flere treff»		Sette inn en overskrift for den «neste» siden med treff, helst sette fokus på første post på den nye siden.	Endret sidenavigasjon med August 2021 release.
+	Vanskelig å finne «Vis flere treff»		Merke «Vis flere treff» som H3	Endret sidenavigasjon med August 2021 release.

Brukstilfelle 7: Detaljert postvisning

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Manglende struktur på postvisningen (2.4.6)		Legge til overskrifter	Utført 31/1 2021
+	Bruk av menyen til venstre fører til at man visuelt flytter seg til informasjonen, men med skjermleser står man stille		Flytte fokuset ved klikk. Alternativt skjule menyen med Aria-hidden	Utført 31/1 2021
-	Expanderne (utvid/minimer) for en seksjon mangler aria-expanded (4.1.2)		Legge til aria-expanded =true/false	Ikke mulig med dagens tekniske løsning.
+	Tilgjengelighet hos andre institusjoner mangler visuelt tastaturfokus		Legge til visuelt tastaturfokus	Utført 31/1 2021
*	Visning av tilgjengelighet i skjermleser er mangelfull	Legge til Aria-hidden		Meldt til leverandør. Under vurdering (00975558)
-	Dårlig fokusrekkefølge for forrige/neste			Meldt til leverandør. Design valg. Vil ikke bli endret. Vurderes meldt inn som endringsforslag.
+	Mismatch mellom alt og aria-label for Lukk		Ensrette terminologien	Endret siden testing.

Brukstilfelle 8: Pålogging

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	I Feide-skjermen: Kan ikke se hva man piler til med skjermleser. Kan heller ikke bruke virtuell markør.		Kontakte Uninett	Informert Uninett 7/7 2021. Uninett planlegger justering H2 2021
+	Navnet vises ikke i skjermleser når man er pålogget	Teksten bør justeres.	Endre tekst.	Utført 31/1 2021
+	Logg ut har SignOut som aria-label i skjermleser, men Logg ut i det visuelle.		Ensrette tekst	Utført 31/1 2021

Brukstilfelle 9: Bestilling av dokument

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
*	Ved hentested er det en refresh mellom hvert valg som «kaster» deg ut			Meldt til leverandør. Under vurdering (00975559).
*	Du får ikke valgt dato med tastatur (SK 2.1.1).			Meldt til leverandør. Under vurdering (00975559).

Brukstilfelle 10: Bestilling av kopibestilling

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 11: Tom bestilling

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
*	Lav kontrast på bestill-knappen i Tom bestillingsskjema	Bruker ikke nytt stilark	Bruke nytt stilark eller justere gammelt stilark	Meldt til leverandør (feil stilark). Justert kontrast i gammelt stilark

Brukstilfelle 12: Min side (lån, bestillinger)

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Ulik tekst: Gå til min konto vs Min konto		Ensrette terminologien	Utført 06/8 2021
+	Dårlig visuelt tastaturfokus på meny punkter i brukermenyen		Bedre tastaturfokus	Utført 31/1 2021
+	Titlene har for dårlig kontrast		Bedre kontrast	Utført 31/1 2021

*	Avbryt vises som «cancel request button» med skjermleser		Bedre og ensrettet tekst	Meldt til leverandør. Under vurdering (00975564).
*	Avbryt vises som «cancel request button» med skjermleser.		Legg til role=»alert» eller kanskje enda bedre: vis en modal med OK-knapp.	Meldt til leverandør. Under vurdering (00975564).

Brukstilfelle 13: Følge lenke til fulltekst for elektronisk artikkel/bok

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 14: Eksportere referansen

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Utlånsstatus («Utlånt hos NTNU universitetsbiblioteket») har for dårlig kontrast: 3,9.		Bedre kontrast	Utført 31/1 2021
+	«Kopier referansen til utklippstavlen» mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7)		Legge til visuelt tastaturfokus.	Utført 31/1 2021
*	Epost: i kommentarfeltet kan du ikke pile opp/ned når du legger inn flere linjer.			Meldt til leverandør. Under vurdering (00975925).
*	«Send»-knappen vises som «Send the result by email» med skjermleser.	Tenkes det på at det er forskjell mellom det visuelle og Aria-label?		Meldt til leverandør. Under vurdering (00975568).
+	«epost», «Skriv ut» etc. vises ikke med skjermleser.	Hvordan burde det vært?		Utført 31/1 2021

Brukstilfelle 15: Lagrede poster

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Knappen vises som Velg oppføring {Index} med Jaws. Den burde hete «Lagre favoritter».		Ensrette tekst	Utført 9/7 2021
+	Det er heller ikke mulig å se at en post er lagret som favoritt med skjermleser: kun farge (SK 1.4.1).			Utført 9/7 2021
+	Valget burde hete «Mine favoritter» også for skjermleser, ikke «Gå til mine favoritter».		Ensrette tekst.	Utført 7/8 2021

+	Før du har valgt poster har knappen «Legg til merkelapper» for dårlig kontrast: 1,5.			Utført 31/1 2021
+	Knappen heter «Legg til eller fjern etiketter for valgte poster knapp meny sammentrukket- menu» med Jaws.		Endre tekst	Utført 15/9 2021
*	Legg inn en merkelapp: Dette feltet fungerer dårlig med Jaws. Du kan ikke lese det du skriver og dermed heller ikke redigere (bruke piltaster etc).			Meldt til leverandør. Under vurdering (00975575)
+	Fjern poster ved å klikke på «fjern fra mine favoritter»-ikonet: Heter «Avmerk valgte poster» med Jaws: veldig forvirrende! Lett å tenke seg at dette er å fjerne kryssene du har satt, men ikke fjerne postene som favoritter.		Endre tekst	Utført 6/8 2021

Brukstilfelle 16: Lagrede søk

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Lagre søk: Knappen heter «Behold dette søket» med Jaws, skal hete det samme som vises på skjerm.		Ensrette tekst	Utført 15/9 2021
+	Heter «Gå til søkehistorikk» med Jaws, «Gå til» er helt unødvendig.		Ensrette tekst	Utført 6/8 2021

Brukstilfelle 17: Bytt språk

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
*	Språk-knapp har annen tekst (aria) enn visuelt		Ensrette tekst	Meldt til leverandør. Under vurdering.
+	Kunne velge mellom språk med tastatur			Fungerer med Tab.
*	Legge inn oversettelse av aria-labels			Meldt til leverandør. Under vurdering.
-	Flagg med alt tekst	Enten fjerne alt-tekst (blank) eller kunne tilpasse aria-label		Meldt til leverandør. Ikke gjennomslag for å kunne justere aria-label lokalt. Tekst

				gjenbrukes så ikke gunstig å fjerne alt-tekst.
--	--	--	--	--

Brukstilfelle 18: Sjekk av fargepalett OTB instans

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 19: Sjekk av fargepalett Unit-instans

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 20: Autocomplete

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Teksten vises ikke med leselist ved bruk av piltaster			Re-testet. Vises OK (15/09 2021).

Leganto

Brukstilfelle 1: Søke opp pensumliste og trefflistevising

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Listevising: Denne siden burde absolutt hatt overskrifter (h-tag'er). Veldig krevende å navigere med skjermleser. Dette forsterkes av at så og si alt er knapper.	Har H1 for overskrift og H2 på seksjoner... Vises ikke for skjermlesere		Endret siden testing
*	Uheldig at så mange valg starter med «Click here» for skjermleser.			Meldt til leverandør. Vil bli lagt til som oversettbare og justerbare labels. Senest Q1 2022.
+	Poster merket med role='button'			Endret siden testing
+	Bruk av aria-label ødelegger, f.eks. compact view / kompakt visning. Aria-label kanskje ikke vist, minimum oversatt	Overdreven bruk av aria.		Gjennomgått av ekstern tester i regi av Ex Libris.
+	«Avgrens pensumlisten» er merket som en fane (wai-aria). Det er feil.	Overdreven bruk av aria.		Gjennomgått av ekstern tester i regi av Ex Libris.

Brukstilfelle 2: Postvisning

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	På denne siden er det helt ekstremt mye wai-aria koding. Det gjør at Jaws fungerer dårlig siden mye aria er feil. Det er for eksempel umulig å få valgt «Les online».	Overdreven bruk av aria.		Gjennomgått av ekstern tester i regi av Ex Libris. Noen endringer siden testing. Er mulig på velge/navigere Les online med tastatur.

Brukstilfelle 3: Pålogging (lokal)

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 4: Bestilling

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	«Bestill dokument» (i oversikten over eksemplarer) har for dårlig kontrast 4.4. (SK 1.4.3)	Jeg måler denne til 5.6. Ny funksjon som har endret utseende siden testing	Legge til Skin	Utført
+	«Bestill dokument» (i bestillingsskjema) har for dårlig kontrast: 2,5 (SK 1.4.3)	Samme som den forrige	Legge til Skin	Utført
*	Hentested: Valg fungerer ikke med Jaws (SK 4.1.2).			Meldt som en del av tilbakemeldingen til Oria/Primo.
*	Feltet mangler visuelt tastaturfokus. Med tastatur må du trykke Alt+Pil ned for å unngå sidelasting			Meldt som en del av tilbakemeldingen til Oria/Primo.
*	Du får ikke valgt dato med tastatur (SK 2.1.1).	Dato er fjernet som valg		Meldt som en del av tilbakemeldingen til Oria/Primo.

Brukstilfelle 5: Bytte språk

Ok – ingen merknader

Brukstilfelle 6: Tilgjengelighetsmeny

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Tilgjengelighetsmenyen og valgene i denne nås ikke med tastatur (SK 2.1.1).			Rettet august 2021

*	Skrivefeil: Middelkonstrastmodus		Endre tekst	Planlagt endret oktober 2021
*	Det står at ikke-standardvalgene er valgt. Dette kunne også stått for normal skriftstørrelse og kontrast.	Trenger å vite hva som er valgt pr nå (når default).		Legges til senest Q1 2022.

Brukstilfelle 7: Opprette en ny pensumliste

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	+-knappen (med teksten «Ikke i bruk») Vanskelig å finne med Jaws fordi knappen har en annen label: «Aktiver nytt registreringsskjema».		Justere tekst og gjøre felles.	Endret
+	Knytte til emne: Her fungerer ingenting med tastatur (SK 2.1.1). <u>Dette fikk vi ikke til</u>			Retestet og mulig å legge til emne med tastatur.
+	Klikk på «Koble til og lukk» <u>Dette fikk vi ikke til</u>			Retestet og mulig å legge til emne med tastatur.
+	Legge til referanser: Fungerer, men med tastatur mister du fokus etter å ha lagt til en referanse.	Forbli der du er.		Designvalg basert på brukertesting. Vil ikke bli endret.

Brukstilfelle 8: Flytte referanser

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Flytt en referanse til en annen plassering: Knappene vises ikke for Jaws. Bruker du Tab leses knappene opp, men fungerer ikke.			Rettet november 2020

Brukstilfelle 9: Rediger referanse

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
*	Endre på noen metadata: Kan være vrient å finne med Jaws fordi hele innholdet vises. Kunne med fordel ha vært vist vha. aria-dialog der annet innhold ble skjult. Nå vises redigeringsfeltene nederst i koderekkefølgen. Feltene ser bra ut mht. label etc.	Vanskelig å finne redigeringsfeltene.		Meldt til leverandør. Under utredning.

Brukstilfelle 10: Logge på (Feide)

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Pålogging. Samme som rapportert for Oria tilknyttet Feide		Kontakte Uninett	Utført. Uninett planlegger justering H2 2021

Brukstilfelle 11: Sjekk av fargepalett

OK – ingen merknader

Brukstilfelle 12: Leganto via Canvas

	Beskrivelse	Forklaring	Tiltak	Status
+	Klikk på «Emner» i venstremenyen: Bare farge som indikerer valgt «fane» (SK 1.4.1, SK 4.2.1) som i tillegg har for dårlig kontrast (går igjen på siden): 3,5 (SK 1.4.3).	Gjelder Canvas og ikke Leganto	Varsle Canvas-ansvarlig.	Utført

UU-test av Oria og Leganto

Skrevet av:	Morten Tollefsen, Magnar Kvalvik
Sist oppdatert:	26.10.20

MediaLT

Jerikoveien 22

1067 Oslo

Tlf: 21538010

E-post: info@medialt.no

www.medialt.no

Innhold

1	Innledning.....	4
1.1	Om rapporten.....	4
1.2	Om testingen.....	4
1.3	Vedlegg.....	5
2	Oppsummering.....	6
2.1	Oria.....	6
2.2	Leganto.....	6
3	Oria.....	7
3.1	Oria forside.....	7
3.2	Generelt søk.....	7
3.3	Generelt søk - Endre scope.....	8
3.4	Avgrense i enkelt søk.....	8
3.5	Avansert søk.....	9
3.6	Treffliste/trefflistevisning.....	10
3.7	Detaljert postvisning.....	10
3.8	Pålogging.....	11
3.9	Bestilling av dokument.....	12
3.10	Bestilling av kopibestilling.....	12
3.11	Tom bestilling.....	12
3.12	Min side (lån, bestillinger).....	13
3.13	Følge lenke til fulltekst for elektronisk artikkel/bok.....	14
3.14	Eksporter referansen.....	14
3.15	Lagrede poster.....	15
3.16	Lagrede søk.....	16
3.17	Bytt språk.....	16
3.18	Sjekk av fargepalett OTB instans.....	17
3.19	Sjekk av fargepalett Unit-instans.....	17
3.20	Autocomplete.....	17
4	Leganto.....	18
4.1	Søke opp en pensumliste og trefflistevisning.....	18
4.2	Postvisning.....	19
4.3	Pålogging (lokal).....	19
4.4	Bestilling.....	19

4.5	Bytte språk.....	20
4.6	Tilgjengelighetsmeny.....	20
4.7	Opprette en ny pensumliste.....	20
4.8	Flytte referanser.....	21
4.9	Rediger referanse.....	22
4.10	Logge på (med Feide).....	22
4.11	Sjekk av fargepalett.....	23
4.12	Leganto via Canvas.....	23
5	Vedlegg: Oria, Lån vist med Jaws.....	24

1 Innledning

1.1 Om rapporten

Litt kunnskap om html og wai-aria er en fordel for å skjønne alt i rapporten. Vi har imidlertid forsøkt å skrive ikke-teknisk og ganske kort. Faren med dette er selvsagt at ting kan bli for dårlig forklart. Ta kontakt med oss dersom noe er uklart.

I hovedsak kommenterer vi kun tilgjengelighetsfeil i rapporten, og den er delt inn på følgende måte:

- **Oppsummering:** I dette avsnittet beskriver vi de viktigste funnene.
- **Brukerscenarier:** Vår testing er basert på tilsendte oppgaver. Disse er tatt med i tillegg til våre kommentarer.
- **Tekstvedlegg:** Lagt til slutt i rapporten for å demonstrere hvordan innhold vises med skjermleser.
- **Andre vedlegg:** Leveres som separate filer. Se oversikt i Vedlegg under.

Der vi ikke har spesielle kommentarer til en oppgave skriver vi kun OK (for å vise at vi har gjennomført testen).

1.2 Om testingen

Vi har testet mot WCAG 2.0-kriterier primært på nivå AA, men også vurdert nivå AAA og nye suksesskriterier i den kommende WCAG 2.1-standard. Hvis vi har helt klare WCAG-brudd har vi tatt med nummeret på suksesskriteriet i parentes, men dette er ikke gjort hele veien med gjentagende feil. Når det er et brudd på WCAG er det som oftest ingen tvil, men ta suksesskriteriene som veiledende: Ulike validatorer kan liste litt ulike kriterier, og også mennesker kan sette opp litt forskjellige kriterier. Hvis validatorer rapporterer feil som faktisk ikke er riktige er ikke dette tatt med i rapporten.

I tillegg til visuell testing, bruk med mus og så videre har vi brukt hjelpeteknologi. Funn som ikke nødvendigvis er brudd på WCAG er tatt med. Hjelpeteknologien som er benyttet:

- Skjermforstørrer, PC (Zoomtekst)
- Skjermleser, PC (Jaws, NVDA)
- Tastatur, PC (for så vidt ikke hjelpeteknologi, men er en litt mer uvanlig interaksjonsmetode)
- Skjermleser, iPhone (VoiceOver)

Det tar mye tid å teste med skjermlesere. Eksempelene i rapporten er derfor med Jaws, primært for at det skal være litt enklere å forholde seg til videoer og eventuelt etterprøve funn. Skjermleserne oppfører seg imidlertid relativt likt, og de aller fleste funnene vi har er derfor sammenliknbare mellom ulike skjermlesere (hvis ikke noe annet er nevnt).

Våre primære nettlesere har vært Microsoft Edge (Chromium-versjonen, siste dev-utgave) og Safari. Vi kontrollerer enkelte funn også med Chrome og Firefox.

Som støtte for ekspertvurderingene har vi benyttet følgende verktøy: SortSite, Wave, Siteimprove, Colour Contrast Analyser og HTML-Validator.

Oria og Leganto er også testet med det tilsendte oppgavesettet av Kjetil Knarlag (Universell). Han kjenner løsningene fra før. I tillegg til tilgjengelighetsfeil kommenterer han også mer generelle brukergrensesnitt-utfordringer. Vi har fått lov til å vedlegge Knarlags notat.

1.3 Vedlegg

Filnavn	Beskrivelse
avansert søk oria.mp4	Viser avansert søk med skjermleseren Jaws.
Test av Oria og Leganto Kjetil K.docx	Tilbakemelding fra Kjetil Knarlag (Universell)

2 Oppsummering

Oria og Leganto er relativt avanserte web-løsninger. Vi har testet uten å kjenne løsningene godt. Det kan være en fordel for ikke å overse feil. Imidlertid er også mangelfull erfaring en ulempe, spesielt for å skjønne hvordan løsningene faktisk brukes i praksis. For å klare å holde oss noenlunde innenfor prosjektets rammer har vi måttet konsentrere testingen om tilsendte oppgaver. Vi har derfor i liten grad kunnet avdekke kognitive utfordringer mht. bruk av systemene.

Vi har funnet flest feil for skjermleser. Disse feilene kan imidlertid også ha betydning for brukere som benytter annen hjelpeteknologi (feks. talegjenkjenning). Det er relativt vanlig at vi finner flest utfordringer for skjermlesere siden det er med skjermleser forskjellen fra det visuelle brukergrensesnittet er størst.

2.1 Oria

Vår vurdering er at Oria langt på vei oppfyller WCAG, og at det er få store tilgjengelighetsutfordringer i dette systemet. Imidlertid finnes det enkelte eksempler. Ting som er noe mer gjennomgående:

- Det finnes enkelte, men ikke mange kontrastfeil og noen få eksempler på at farger brukes for å formidle informasjon (jfr. Lagrede poster).
- Tastaturfokus vises ikke over alt (jfr. feks. Avgrense i enkelt søk). Fokusrekkefølge (trykk Tab gjennom siden) er heller ikke alltid logisk.
- Aria-label er mye brukt for å navngi kontroller: også kontroller som har tekst. Dette gjør at skjermlesere viser noe annet enn det som står i det visuelle brukergrensesnittet. Slik bruk av aria-label er absolutt ikke en forbedring: det gjør løsningen mindre universelt utformet. I noen tilfeller fjerner aria-label nyttig informasjon (jfr. feks. Treffliste/trefflistevisning).
- Bruk av overskrifter (h-tag'er) gjør det mer effektivt å navigere internt på sider med skjermleser. I Oria er struktureringen god, men det finnes sider der h-tag'er burde ha vært brukt mer (jfr. Detaljert postvisning).
- Det finnes knapper uten alternativ tekst, seksjoner som kunne ha hatt en aria-label for å beskrive innholdet og kontroller med litt feil merking (jfr. feks. Oria forside).

2.2 Leganto

wai-aria brukes både overdrevet og feil i Leganto. I motsetning til Oria er imidlertid wai-aria-feilene viktigere siden de medfører at ting ikke fungerer (i Oria var det hovedsaklig ulik tekst visuelt og for skjermleser). Løsningen er slik vi vurderer det lite tilgjengelig med skjermleser. Det er imidlertid ikke nødvendigvis vanskelig å forbedre dette.

- Det er veldig mye, og ofte feil, bruk av wai-aria. Det er fristende å foreslå at all wai-aria fjernes og så evt. benytte wai-aria der det faktisk bør brukes.
- H-tag'er burde vært brukt mye mer for å strukturere informasjon.
- Det finnes funksjonalitet som ikke fungerer med tastatur, eks. tilgjengelighetsmenyen.
- Bruk av farger og kontrast er i hovedsak OK, men med noen få unntak.

3 Oria

3.1 Oria forside

URL: <https://ntnu.oria.no>

- Slik vises menyen med Jaws (SK 1.1.1):

```
<img src=>https://bibsys-  
almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primolibweb/uploaded_file  
s/INST_MASTER/orisk.gif> alt=>Bokmål /> Meny knapp  
meny- sammentrukket- menu
```
- Når menyen velges fungerer den fint (også med skjermleser). Valg av språk burde ha vært implementert på samme måte (undermeny der du bruker piltaster). I språk-valgene er det knapper uten alternativ tekst (SK 1.1.1, 4.1.2).
- Lenker i løpende tekst har for dårlig kontrast (blå på hvit): 3,2 (SK 1.4.3). Strengt talt er dette også et brudd på at farger brukes som eneste måte å formidle informasjon på, dvs. vise at noe er lenker (SK 4.1.4.1).
- De lokale hoppene i starten er skjult til du får fokus ved å trykke Tab. Dette er ganske vanlig, men vi liker best at funksjonalitet vises. Hoppene er heller ikke veldig nyttige på denne siden. Det er en liten feil i den første, til to ganger: «Gå til til hovedmeny».
- Når du trykker Tab fra søkefeltet kommer du til søkeomfang. Det er visuelt ikke slik du forventer siden søkeomfang ligger visuelt før søkefeltet (SK 2.4.3). Dette er nok en litt tung side å bruke kun med Tab (men, det gjelder faktisk de fleste nettsider).
- Send søk mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7).
- Siden både lenken (aria-label) og grafikken (alt) har tekst vises «Bibliotekets hjemmeside» og «Hjem» som to lenker for skjermlesere. Dette blir forvirrende fordi det lett tolkes som to ulike lenke-mål. Her er det riktig å skjule grafikken (alt=«» eller aria-hidden).
- Det er en h1 på siden (kun for skjermlesere). Her burde det ha vært h2 i tillegg på: «Hva er Oria», «Slik bruker du Oria» osv.
- Lenker i løpende tekst skal ha et alternativ til kun bruk av farger (SK 1.4.1), for eksempel understreking.

3.2 Generelt søk

Skriv inn et søkeord i søkeboksen, for eksempel «pelsjegerliv»

- OK

Utfør søket

- Meldingen «Logg på for å bestille, fornye og lagre søk og poster» leses fint opp, men med skjermleser kan den være vrien å finne siden den dukker opp midt i innholdet (etter søk). En

modal med role=«aria-dialog» hadde fungert bedre, men kan på den annen side bli litt irriterende dersom den dukker opp hver gang du søker/går inn på nytt.

3.3 Generelt søk - Endre scope

Klikk på "Nytt søk" i hovedmenyen

- Hovedmenyen er merket med role= «navigation». For å gjøre det mer forståelig for skjermleser kan denne gis en beskrivelse: aria-label= «Hovedmeny».

Velg «Norske fagbibliotek» i nedtrekksmenyen til venstre for søkeboksen

- OK (jfr. kommentar om fokusrekkefølge i 3.1 Oria forsid).

Skriv inn ett søkeord, for eksempel «pelsjegerliv»

- OK

Utfør søket

- OK

3.4 Avgrense i enkelt søk

Fortsett med søket fra forrige use-case

- OK

Bruk listen til høyre og avgrens trefflisten til å avgrense til bøker

- Med litt «trening» fungerer denne også bra med skjermleser siden starten av avgrensing/sortering er merket med h2. Selvsagt vrient å navigere dit med tastatur, men funksjonaliteten fungerer.
- Kan være litt vrient å skjønne at du må velge Avgrens for å redusere antall treff.
- Mange kontroller, kategorier og Avgrens-knapp, i avgrensingene mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7)

Avgrens listen på nytt til å avgrense til forfatter lik Helge Ingstad

- OK

Fjern avgrensingene for å komme tilbake til den opprinnelige trefflisten

- OK

Avgrens på nytt ved å avgrense til bøker og artikler samtidig (avkrysningsboks foran fasettene, kryss av og klikk på knappen «Avgrens»

- OK (men vanskelig med tastatur pga. manglende visuelt tastaturfokus).

3.5 Avansert søk

Klikk på "Nytt søk" i hovedmenyen

- Knappen «Legg til ny linje» har for dårlig kontrast: 3,3 (SK 1.4.3).

Klikk på «Avansert søk» til høyre for søkeboksen

- Det er en aria-label som sier «Gå til avansert søk», denne er helt unødvendig og «Gå til» gjør det bare mer klumsete å bruke. Det blir heller ikke samsvar mellom visuelt brukergrensesnitt og skjermleser, noe som er dumt når mennesker kommuniserer om løsningen eller det lages brukerveiledninger.

Endre «Du søker i» til å være Norske fagbibliotek

- Nullstill-knappen har for dårlig kontrast: 2,8.

Endre «Alle felt» i første linje til å være forfatter og legg inn «Helge Ingstad» i søkefeltet

- Valgene vises som avkryssingsfelt med skjermleser. Dette er veldig forvirrende siden du må trykke Enter for å velge (når du piler og noe leses som avkrysset er det naturlig å tro at valget faktisk er valgt). Kontrollene vises heller ikke bra på leselist (SK 4.1.2), se video «avansert søk oei.mp4».

Endre «Alle felt» i neste linje til Tittel og legg inn Pelsjegerliv i søkefeltet

- OK (se forrige oppgave).

Velg Bøker under Materialtype

- OK

Utfør søket

- OK

Legg til en ny linje og legg inn «Høydepunkter» i søkefeltet

- Knappen har kontrast 3,3 (SK 1.4.3).

Utfør søket

- OK
- Knappen for å søke mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7).

Nullstill skjemaet ved å klikke på Nullstill

- Knappen har kontrast 2,8 (SK 1.4.3).
- Kanskje litt feil at sidetittelen er «Oria - Helge Ingstad».

3.6 Treffliste/trefflistevisning

Gjør et søk, f.eks fra use case 1

- OK

Se igjennom trefflisten

- Trefflisten er godt strukturert med overskrifter.
- **Treff:** «Antall utgaver funnet...» vises ikke for skjermleser (SK 1.1.1). Fjern aria-label fra button-tag'en så er problemet løst. Knappen vises kun som «. knapp». Kontrasten på teksten i knappen er 2,8 og 3,3 (SK 1.4.3).
- Før treff-overskriftene ligger det et ikon med lenke «primo-explore/fulldisplay» som ikke er veldig forståelig med skjermleser (ser ut som et manglende bilde).

Hent de 10 neste ved å klikke på «Vis flere treff»

- «Vis flere treff» mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7).
- Med skjermleser er det veldig klønete å finne de nye treffene. Fokus settes til sidetittelen, og du må navigere gjennom de ti første treffene for å finne det 11. treffet. Hvis du er veldig godt kjent med løsningen kan du selvsagt søke på «Side 2» (internsøk på treffsiden). Den enkleste løsningen er å merke «Side 2» med overskrift 2 (h2). En bedre løsning er å sette fokus til det første nye treffet.
- «Vis flere treff» kan med veldig stor fordel merkes som h3. Da blir den veldig mye enklere å finne med skjermleser fordi du da vil få stopp på «Vis flere treff» når du navigerer fra treff til treff ved å hoppe mellom overskrifter.

Gå til «side 3» i trefflisten ved å bruke sideverktøyet nederst til venstre.

- OK, og er for såvidt en måte å unngå utfordringen fra forrige punkt.

3.7 Detaljert postvisning

Velg en post (klikk på tittel) fra trefflisten, f.eks. «Ingstads beste : høydepunkter fra et eventyrlig liv»

- Den eneste overskriften på siden er h1: «Resultatside søk». Her kunne det med fordel ha vært mer strukturering (SK 2.4.6).

Naviger i postvisningen og sjekk informasjonen under Detaljer, Send til, Andre ressurser etc.

- Dette er ikke en brukervennlig løsning for skjermleser. Trykker du på eksempelvis Detaljer knappen scroller skjermbildet, men med skjermleser står du fortsatt på knappen (umulig å vite at noe skjer). Fokus burde evt. ha blitt flyttet til expanderen (Detaljer). Hvis navigeringsmenyen er viktig visuelt er det fristende å si at den kan skjules for skjermleser (aria-hidden). Imidlertid bør da de ulike delene merkes med h-tag'er.
- Expanderen vises slik med Jaws og mangler aria-expanded (SK 4.1.2):
Detaljer primo-ui:chevron-down

Klikk på «Tilgjengelighet hos andre institusjoner» i Finn og bestill seksjonen og velg en annen institusjon. Se om dokumentet er ledig og plassering.

- «Tilgjengelighet hos andre institusjonerprimo-ui:chevron-down» mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7).
- Slik vises tilgjengeligheten med Jaws:
«UiO : Universitetsbiblioteket På hylla hardware:ic_keyboard_arrow_right_24px»

Gå til forrige/neste post i trefflisten

- Veldig dårlig fokusrekkefølge på siden (SK 2.4.3). Start i adresse-feltet og trykk Tab gjennom siden for å sjekke. Gå til neste/forrige post dukker opp når du trykker Tab fra Virtuell hylle: ikke logisk.

Lukk postvisningen og gå tilbake til trefflisten

- OK. Igjen, for skjermleser står det «Lukk fullskjerm». Vi skjønner ikke poenget med å endre tekst, og «Lukk fullskjerm» er nesten mindre forståelig enn bare «Lukk».

3.8 Pålogging

Klikk på «Logg på» oppe i høyre hjørne

- OK

I Feide-skjermen; velg Unit som tilhørighet

- Med Jaws kan du ikke se hva du piler til i listen. Det er heller ikke mulig å velge «virtuell markør» (som brukes for å navigere med pil- og hurtigtaster internt på siden) og så trykke Enter på riktig treff. Vi kom bare videre ved å skrive inn hele navnet på organisasjonen.

Legg inn brukernavn og passord og klikk på Logg inn

- Vi kunne ikke velge Unit, men måtte bruke BIBSYS.

(er Feide-skjermen ok med tanke på farger etc?)

- OK

Verifiser at du er logget inn (Står et navn opp i høyre hjørne (der det stod «Logg på»))

- Med skjermleser vises ikke navnet. Slik ser det ut med Jaws:
«Du er innlogget Klikk for å logge ut, endre språk og få tilgang til Min konto»

Logg ut ved å klikke på navnet og velge Logg ut.

- For skjermleser står det «SignOut», altså igjen noe annet enn det som vises visuelt. Det er nok god grunn til å gå gjennom all bruk av aria-label i denne løsningen.

3.9 Bestilling av dokument

Når logget på

Søk opp dokumentet «Ingstads beste : høydepunkter fra et eventyrlig liv»

- OK

Gå inn i postvisningen

- OK

Under Finn og bestill

Klikk på «Bestill dokument»

- OK

Velg hentested

- Fungerer dårlig med tastatur fordi det er en refresh hver gang du piler i kombinasjonsboksen. Brukes Alt+Pil ned fungerer det bedre med tastatur, men med skjermleser vises ikke det du piler til.

Legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTER»

- OK

Klikk på Bestill dokument.

- OK

3.10 Bestilling av kopibestilling

Gjenta forrige use-case, men klikk på knappen «Kopibestilling» istedenfor «Bestill dokument»

- OK

Se igjennom opplysningene og legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTER»

- OK

Klikk på Bestill dokument

- OK

3.11 Tom bestilling

Vær pålogget

- OK

Klikk på «Finner ikke?» i toppmenyen.

- OK

I skjemaet du får opp legg inn fiktive data

- Ingen nye feil, men som over for hentested.
- Bestill dokument-knappen har kontrast 2,4 (SK 1.4.3).

Legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTER»

- OK

Klikk på «Bestill dokument»

- OK

Gå til forsiden

- OK

3.12 Min side (lån, bestillinger)

Vær pålogget

- OK

Gå til Min konto (klikk på navnet oppe i høyre hjørne og velg Min konto)

- Vises som «Gå til Min konto» med skjermleser: samme kommentar som tidligere, tekst bør være det samme for skjermleser som i det visuelle brukergrensesnittet.
- Dårlig visuelt tastaturfokus (heller ikke hjelpetekster som gjør det enklere å se hva som har fokus).

Gå til fanen «Lån» og sjekk hvilke lån du har

- Denne siden inneholder ganske mange feil. Felt uten label, koderekkefølge, ... Vi anbefaler her å bruke en validator (wave.webaim.org, SiteImprove eller liknende). Se hvordan siden vises med Jaws i Vedlegg: Oria, Lån vist med Jaws.
- Titlene har for dårlig kontrast: 3,3 (SK 4.1.3).

Prøv å fornye et lån

- Vi fant ikke noe som kan fornyes.

Gå til fanen «Bestillinger». Finner du igjen de bestillingene du gjennomførte i tidligere use-caser?

- OK

Slett en bestilling ved å klikke på «Avbryt» og deretter bekrefte avbestillingen

- Avbryt vises som «cancel request button» med skjermleser.
- Meldingen som vises en kort stund leses ikke av skjermleser. Legg til role=»alert» eller kanskje enda bedre: vis en modal med OK-knapp. Meldingen kan være vanskelig å få med seg for blant annet dyslektikere.

3.13 Følge lenke til fulltekst for elektronisk artikkel/bok

Søk opp «Web accessibility in information systems»

- OK

Klikk inn på postvisningen

- OK

Sjekk lenkene under Les Online

- OK («View record in ProQuest» var eneste lenke)

Klikk for å gå til fulltekst (de to første lenkene vil antageligvis feile/gi feilside), åpnes i nytt vindu/fane

- OK

Prøv de andre lenkene

- Var kun en lenke der.

3.14 Eksporter referansen

Søk opp dokumentet «Ingstads beste: høydepunkter fra et eventyrlig liv»

- OK

I trefflisten, klikk på Siter-ikonet på posten

- Utlånsstatus («Utlånt hos NTNU universitetsbiblioteket») har for dårlig kontrast: 3,9.

Kopier referansen i Harvard-stil

- «Kopier referansen til utklippstavlen» mangler visuelt tastaturfokus (SK 2.4.7).

Prøv de andre eksport-mulighetene (e-post, permalenke, skriv ut, RIS)

- Epost: i kommentarfeltet kan du ikke pile opp/ned når du legger inn flere linjer. «Send»-knappen vises som «Send the result by email» med skjermleser. Dette er det såpass mye av at vi helt garantert ikke har funnet alt! Veldig uvanlig.
- «epost», «Skriv ut» etc. vises ikke med skjermleser. Valgene leses imidlertid opp dersom du trykker Tab og kommer din. Dette er selvsagt ikke godt nok, for det er ikke vanlig med

skjermleser og trykke Tab gjennom hele sider. Det er heller ikke mulig å velge disse elementene.

3.15 Lagrede poster

Søk på «Pelsjegerliv»

- OK

Klikk på «Lagre i Mine favoritter»-ikonet på en post

- Knappen vises som Velg oppføring {Index} med Jaws. Den burde hete «Lagre favoritter». Det er heller ikke mulig å se at en post er lagret som favoritt med skjermleser: kun farge (SK 1.4.1).

Velg noen poster i trefflisten ved å klikke på postnummeret for postene i trefflisten

- OK

Klikk på «Beholde denne posten»-ikonet over trefflisten

- OK, menyen burde ha vært som «person-menyen» der valg kan velges med piltaster (ikke Tab).

Gå til «Mine favoritter» ved å klikke på Meny opp i høyre hjørne (eventuelt navnet hvis du er logget på) Finner du igjen de de valgte?

- Valge burde hete «Mine favoritter» også for skjermleser, ikke «Gå til mine favoritter».
- Ja, fant igjen postene.

Velg 2 poster og klikk på «Legg til merkelapper»

- Før du har valgt poster har knappen «Legg til merkelapper» for dårlig kontrast: 1,5.
- Knappen heter «Legg til eller fjern etiketter for valgte poster knapp meny sammentrukket- menu» med Jaws.

Legg inn en merkelapp

- Dette feltet fungerer dårlig med Jaws. Du kan ikke lese det du skriver og dermed heller ikke redigere (bruke piltaster etc).

Fjern poster ved å klikke på «fjern fra mine favoritter»-ikonet

- Heter «Avmerk valgte poster» med Jaws: veldig forvirrende! Lett å tenke seg at dette er å fjerne kryssene du har satt, men ikke fjerne postene som favoritter.

Velg flere poster og klikk på «fjern fra mine favoritter»-ikonet over listen.

- OK (ingen nye kommentarer).

3.16 Lagrede søk

Gjør et søk

- OK

Klikk på «Lagre-søk» over trefflisten

- Knappen heter «Behold dette søket» med Jaws, skal hete det samme som vises på skjerm.

Gå til Søkehistorikk ved å klikke på Meny opp i høyre hjørne (eventuelt navnet hvis du er logget på)

- Heter «Gå til søkehistorikk» med Jaws, «Gå til» er helt unødvendig.

Gå til Lagrede søk

- OK

Skru på varsling av søket

- OK, men igjen vises andre tekster for Jaws (feil bruk av aria-label).

Kan du se at det er skrudd på?

- Ja, men teksten er ikke det samme for Jaws som i det visuelle grensesnittet.

Skru av varselet

- OK

3.17 Bytt språk

Klikk på Meny-knappen oppe til høyre

- OK

Velg «Language/Giella»

- Igjen annen tekst for skjermleser.

Endre språket til English

- I person-menyen velger du vha. piltaster. Det burde også gjelde språkvalgene. I modalen kommer du først til en tab-stopp uten visuelt fokus (hele dialogen) og Jaws leser: «Change login credentials dialog- Select language: English English Nynorsk Nynorsk Bokmål Bokmål CANCEL».

3.18 Sjekk av fargepalett OTB instans

Sjekk at det er tilstrekkelig kontrast/fargebruk på elementer i instansen til NTNU

- Dette er kommentert underveis i testingen / oppgavene.

3.19 Sjekk av fargepalett Unit-instans

Gå til <https://unit.oria.no>

- OK

Sjekk at det er tilstrekkelig kontrast/fargebruk på elementer i instansen

- OK, god kontrast.

3.20 Autocomplete

Gå til <https://uio.oria.no>

- OK

Skriv «Pelsj» i søkeboksen

- OK

Velg «pelsjegerliv, helge ingstad» blant søkeforslagene som kommer opp

- OK. Fungerer fint med piltaster. Jaws leser opp valgene, men viser av en eller annen grunn ikke teksten på leselist når du bruker piltaster.

4 Leganto

URL: <https://bibsystp.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists>

4.1 Søke opp en pensumliste og trefflistevisning

Gå til <https://bibsystp.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists>

Søk på «matematikk» i søkefeltet

- Vi måtte først velge «Find lists».
- Slik vises/leses feltet med skjermleser:

```
{{'list.listSearchTitle' | translate}: Rediger-  
Lookup reading lists by list title\, course title\, course code or  
course instructors  
(feil label)
```

Velg listen «BLA2200 - Språk, tekst og matematikk (2020-H)»

- OK (litt uvanlig at trefflister av denne typen vises som knapper)

Se igjennom seksjonene i listen og finn seksjonen «Pedagogikk»

- Denne siden burde absolutt hatt overskrifter (h-tag'er). Veldig krevende å navigere med skjermleser. Dette forsterkes av at så og si alt er knapper.
- Uheldig at så mange valg starter med «Click here» for skjermleser. Eksempel på hva som vises med Jaws (første artikkel under pedaoikk):
Click here to open Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning knapp meny
(Skyldes feil wai-aria koding, aria-label og her skulle heller ikke role='button' ha vært brukt.)

Prøv de ulike verktøyene du finner over referansene (Toggle section view, Oppdater siden, Avgrens siden, kompakt visning, Søk opp referanser)

- Bruk av aria-label ødelegger. For eksempel vises «Copress view» på engelsk selv om norsk er valgt (visuelt vises Kompakt visning / Utvidet visning). Labelen (som ikke burde vært der) endres ikke, så det står «Compress view» hele tiden.
- «Avgrens pensumlisten» er merket som en fane (wai-aria). Det er feil. Derimot skulle mulighets lenkene som vises når expanderen er utvidet ha vært merket som faner.
- Med Jaws får du ikke valgt «Vis listestatistikk». Antakelig skyldes det tabindex='-1'.

4.2 Postvisning

Gå inn på posten «Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning»

- Modalen skjuler bakenforliggende innhold for skjermleser. Det er bra og gjør at det er mye enklere å navigere i posten.

Finn lenken til fulltekst og gå til fullteksten.

- Antar at det er «Les Online» som skal velges.
- På denne siden er det helt ekstremt mye wai-aria koding. Det gjør at Jaws fungerer dårlig siden mye aria er feil. Det er for eksempel umulig å få valgt «Les online».

4.3 Pålogging (lokal)

Gå til: <https://bibsys-xp-psb.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists?auth=local>

Legg inn brukernavn og passord og klikk på Logg inn

- OK

4.4 Bestilling

Vær pålogget (<https://bibsys-xp-psb.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists?auth=local>)

- OK

Gå til listen «BLA2200 - Språk, tekst og matematikk (2020-H)» (https://bibsys-xp.alma.exlibrisgroup.com/leganto/public/47BIBSYS_HIOA/lists/5237480600002212?auth=SAML)

- OK

Finn referansen «Mestrer, mestrer ikke : jakten på det normale barnet» (ligger som nummer to i seksjonen for «Pedagogikk»

- Siden bør struktureres med h-tag'er.
- Som nevnt tidligere bør det ikke stå «Click here to open ...» for skjermleser (aria-label).

Finn «Bestill dokument» under «Lenker & tilgjengelighet»

- «Bestill dokument» har for dårlig kontrast: 4,4 (SK 1.4.3).

Velg «Work adress» i hentested

- Valg fungerer ikke med Jaws (SK 4.1.2).
- Feltet mangler visuelt tastaturfokus. Med tastatur må du trykke Alt+Pil ned for å unngå sidelasting (dette vet ikke folk, og er uansett ganske uforutsigbart).

Legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTER»

- OK, men her trøblet vi en del med Jaws. Antar det skyldes feil bruk av wai-aria.
- Du får ikke valgt dato med tastatur (SK 2.1.1).

Klikk på Bestill dokument.

- «Bestill dokument» har for dårlig kontrast: 2,5 (SK 14.3).

4.5 Bytte språk

Bytt språk ved å bruke menyen oppe til høyre hjørne (klikk på initialene)

- Jfr. 3.17 Bytt språk.

4.6 Tilgjengelighetsmeny

Juster tilgjengelighetsinnstillingene ved å bruke menyen oppe til høyre hjørne (klikk på initialene) og velge «Tilgjengelighetsmeny»

- Tilgjengelighetsmenyen og valgene i denne nås ikke med tastatur (SK 2.1.1).
- Skrivefeil: Middelkontrastmodus
- Det står at ikke-standardvalgene er valgt. Dette kunne også stått for normal skriftstørrelse og kontrast.

4.7 Opprette en ny pensumliste

Vær logget på

- OK

Klikk på +-knappen (med teksten «Ikke i bruk»)

- Vanskelig å finne med Jaws fordi knappen har en annen label: «Aktiver nytt registrerings skjema».

Legg inn en tittel og en beskrivelse

- OK

Klikk på Opprett

- OK

Velg malen «Blank» (antar at overskriften og den forklarende teksten på denne siden ikke har god nok kontrast).

- Svar: kontrasten er akkurat tilstrekkelig: 4,5.

- OK

Klikk på «Koble til» i boksen for «Koble til emnekode»

- OK

Skriv inn «BLA2200» og velg emnet for 2020-H

- Her fungerer ingenting med tastatur (SK 2.1.1). Tekstfeltet har blant annet tabindex='-1'.
- Med Jaws ser du ikke hva som skrives i tekstfeltet. Her er det blant annet aria-expanded med mer. Virker veldig klønete denne lille modalen der tekstfeltet godt kunne ha ligget helt åpent og vært et helt vanlig input-felt uten wai-aria attributter.
- Dette fikk vi ikke til

Klikk på «Koble til og lukk»

- Dette fikk vi ikke til

Klikk på «Ny seksjon»

- OK

Skriv inn en tittel og beskrivelse og klikk på «Opprett»

- OK

Klikk på «Legg til referanser»

- OK

Søk på «Pelsjegerliv» i søkeboksen

- OK. Vi måtte prøve to ganger før søkefeltet ble vist med Jaws. Liknende adferd har vi også sett tidligere i testingen.

Legg til de 5 første referansen ved å enten dra referansen over til listen eller klikke på dem og trykke på «Legg til»

- Fungerer, men med tastatur mister du fokus etter å ha lagt til en referanse.

Avgrens søket til bøker og legg til noen flere referanser

- Vi fant ikke avgrensning til bøker.

4.8 Flytte referanser

Fortsett på den pensumlisten du jobbet på i forrige use-case

- OK

Flytt en referanse til en annen plassering ved å klikke på det blå-feltet (merket med «Flytt referanse»), holde inne og dra referansen dit du vil ha den.

- Knappene vises ikke for Jaws. Bruker du Tab leses knappene opp, men fungerer ikke.

4.9 Rediger referanse

Klikk på en referanse i pensumlisten

- OK

Klikk på rediger

- OK

Endre på noen metaddata, f.eks. antall sider, utgivelsesår, utgiver og utgivelsessted.

- Kan være vrient å finne med Jaws fordi hele innholdet vises. Kunne med fordel ha vært vist vha. aria-dialog der annet innhold ble skjult. Nå vises redigeringsfeltene nederst i koderekkefølgen. Feltene ser bra ut mht. label etc.

Klikk på lagre

- OK

4.10 Logge på (med Feide)

Åpne en ny nettleser

- OK

Gå til <https://pensum.bibsys.no/oslomet>

- OK

Logg på ved å klikke på «Guest» oppe i høyre hjørne og deretter «Logg inn»

- OK

I Feide-skjermen; velg Unit som tilhørighet

- Jfr. 3.8 Pålogging

Legg inn brukernavn og passord og klikk på Logg inn

- OK

4.11 Sjekk av fargepalett

Gå til <https://pensum.bibsys.no/oslomet>

- OK

Er det tilstrekkelig kontrast for normal bruk uten å bruke spesialversjoner under tilgjengelighetsmenyen

- Kontrastfeil vi har funnet er kommentert underveis i testingen

4.12 Leganto via Canvas

Gå til: <https://unit.test.instructure.com/login/saml>

- OK

Logg på med brukernavn og passord

- OK (valg av tilhørighet fungerer ikke med skjermleser)

Klikk på «Emner» i venstremenyen

- Bare farge som indikerer valgt «fane» (SK 1.4.1, SK 4.2.1) som i tillegg har for dårlig kontrast (går igjen på siden): 3,5 (SK 1.4.3).
- Vises som en modal for Jaws der bakenforliggende innhold skjules. Dette er OK.

Gå til emnet: Testkurs BIBSYS

- OK

Klikk på Leganto i menyen

- OK

Du skal få opp pensumlisten «Test av universell utforming av Leganto»

- OK

Hvordan er tilgjengeligheten på innholdet når det vises som en del av Canvas?

- Innholdet fungerer som beskrevet i Leganto-delen. I Canvas finnes det i tillegg blant annet kontrastfeil (dette har vi ikke testet).

Hvordan fungerer menyen når de er minimert (venstre- og topp-meny)?

- Dette fungerer greit.

5 Vedlegg: Oria, Lån vist med Jaws

Oria

fane

Gå til til hovedmenyHopp tilbake til min kontooversikt

Bibliotekets hjemmeside

Hjem

navigering region

Nytt søk Hjelp Kontakt oss Finner ikke? Databaser E-tidsskrift, åpner i et nytt vindu

More Options

navigering region slutt

Gå til søkehistorie

Mine favoritter

Du er innlogget Klikk for å logge ut, endre språk og få tilgang til Min konto

fane slutt

Gå tilbake til søk

Min konto

hovedregion

OVERSIKT LÅN BESTILLINGER GEBYR MELDINGER BRUKERPROFIL

OVERSIKT

LÅN

BESTILLINGER

GEBYR

MELDINGER

BRUKERPROFIL

Lån Bestillinger

1

2

3

VIS ALLE 5 BESTILLINGER

Gebyr

Meldinger

Lån

Sorter etter

Utvid/Skjul alle poster

primo-ui:prm_pin "Send til" handlinger - Deaktiver

liste av 2 elementer

Checkbox

1

Memmler's structure and function of the human body Barbara Janson Cohen,
Jason James Taylor , åpner i et nytt vindu

Cohen, Barbara Janson

Forfall: 08/09/21, 20:00.

Returner til:Bibliotek for medisin og helse BMH Sør, 3.etg.

IKKE FORNYBAR

KAN IKKE FORNYE DETTE ELEMENTET

FORNYELSESPERIODEN HAR UTLØPT

Utvid/Skjul alle poster

close

Checkbox

2

Integrated anatomy David J.A. Heylings, Roy A.J. Spence, Barry E. Kelly ,
åpner i et nytt vindu

Heylings, David J. A

Forfall: 08/09/21, 20:00.

Returner til:Bibliotek for medisin og helse BMH Sør, 3.etg.

IKKE FORNYBAR

KAN IKKE FORNYE DETTE ELEMENTET

FORNYELSESPERIODEN HAR UTLØPT

Utvid/Skjul alle poster

close

liste slutt

hovedregion slutt

Use-case test av Oria og Leganto

1 Oria

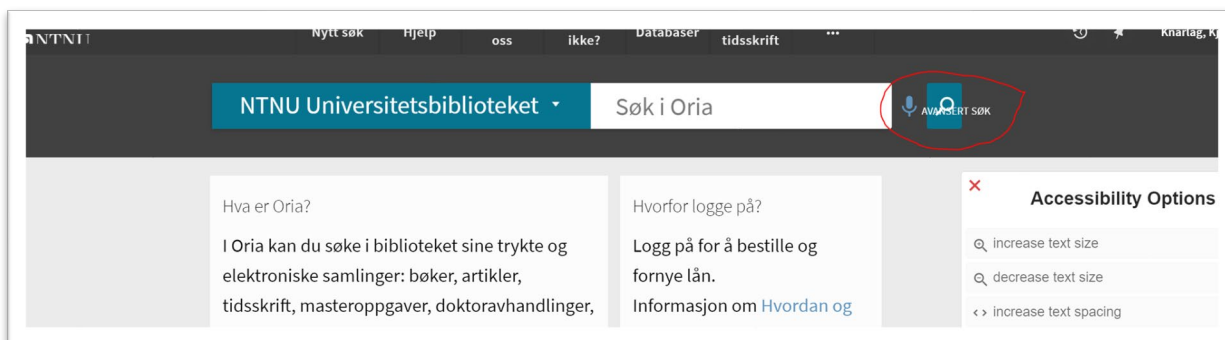
Om ikke annet er spesifisert bruk instansen til NTNU (ntnu.oria.no)

Kommentar: Bruker innlogget versjon av Oria. Tenker utføre test ved bruk kun av tastatur, og gjøre notater om viktige områder:

- Kontrast
- Tastaturnavigasjon og tab-rekkefølge
- Kun brukt tastatur og lyd støtte fra Windows
- Generelle tilgjengelighetskommentarer på de ulike sidene.

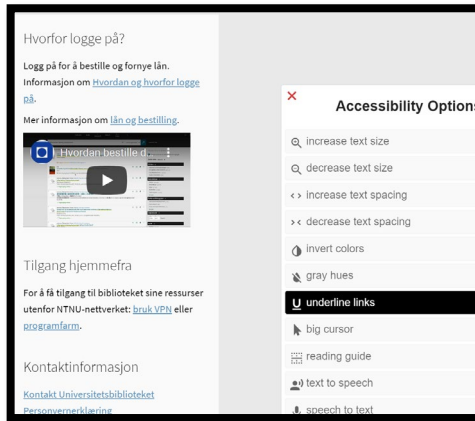
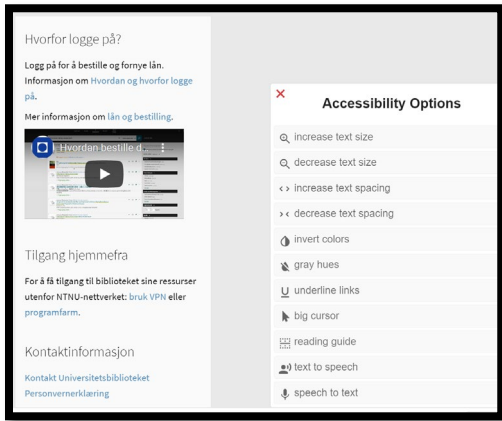
Innloggingsside:

- Ved innlasting av side kommer man rett i søkefeltet, som er bra ettersom det er søk man først og fremst er ute etter å gjøre.
- Siden har noen elementer som ikke er helt forståelige, slik som et tidsikon og en tegnestift i høyre hjørne. Disse har en forståelig alternativ tekst ved bruk av «on-mouseover». Ikke tilgjengelig med tastatur?
- Økt tekststørrelse fungerer delvis fint, særlig i innholdselementene på siden. Vær oppmerksom på at menypunktet «avansert søk» overlapper med søkeknappen ved økt tekststørrelse (bare øking av tekst, ikke forstørring av side):

- Siden fungerer godt ved sideforstørrelse til 200% (alle elementer forstørres)
- Kontraster på inngangssiden er tilfredsstillende, både for meny og løpende tekst.
- Det er ingen nivå på overskrifter på siden. Selve siden er kodet som en <h1>, alle andre overskrifter er kodet som «headings» via Angular, og har ingen prioritet. Er det bevisst at det ikke er noe skille? Ettersom siden er kodet som <h1> burde øvrige overskrifter vært kodet som <h2> og videre i et hierarki.

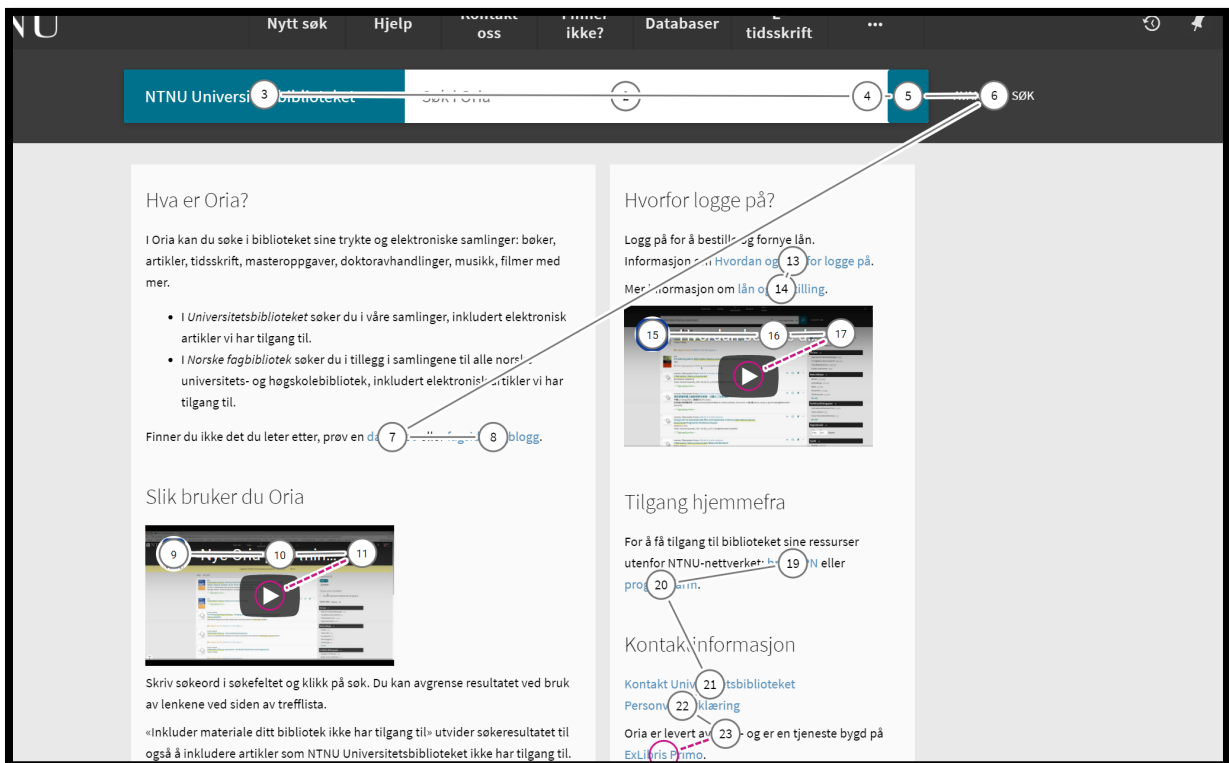
- Et generelt konvensjonsbrudd i at farge brukes som eneste skille for lenker i løpende tekst. Her burde det vært understreking (skjerm bilde viser utklipp fra original side, og utklipp ved bruk av hjelpemiddel for å slå på understreking):

Figur 1: Originalt, uten understreking

Figur 2: Med påslått understreking av lenker

Test av tabulatorrekkefølge viser fokus på søk og lenker:

Utklipp: Tabulatorrekkefølge kun ved hjelp av tastatur, vist ved «tab-stop viewer». Hovedmeny finnes først etter over 30 klikk. Altså, bra kodet for skjermleser, ikke så bra for de som bare bruker tastatur men ser godt. Nytt søk forutsetter dermed nesten bruk av mus, og fokus på meny punktene på toppen (slik som nytt søk). Dette er mer generell UX-problematikk enn det er universell utforming.

- Fokusområde ved tabulatorbruk skal være tydelig og synlig. Dette fungerer bare delvis, ved at det dukker opp en ny forklarende tekst i den svarte menyen øverst. Dette kunne vært gjort bedre, da teksten overlapper. Fokus på hovedmeny er lite synlig, se utklipp:

Eksempel: Hovedmeny ved hjelp av tastatur. Hjelpetekst kommer over søkefelt, og fokusområdet er lite synlig.

1.1 Generelt søk

- Skriv inn et søkeord i søkeboksen, for eksempel «pelsjegerliv»
- Utfør søket

Kommentar:

- Fungerer fint ved bruk av tastatur. Starter direkte i søkefelt, og utfører operasjon ved enter-tasten. Morten/ Magnar kan sikkert si noe mer om hvordan søkefeltet er merket.

1.2 Generelt søk - Endre scope

- Klikk på "Nytt søk" i hovedmenyen
- Velg «Norske fagbibliotek» i nedtrekksmenyen til venstre for søkeboksen
- Skriv inn ett søkeord, for eksempel «pelsjegerliv»
- Utfør søket

Kommentar:

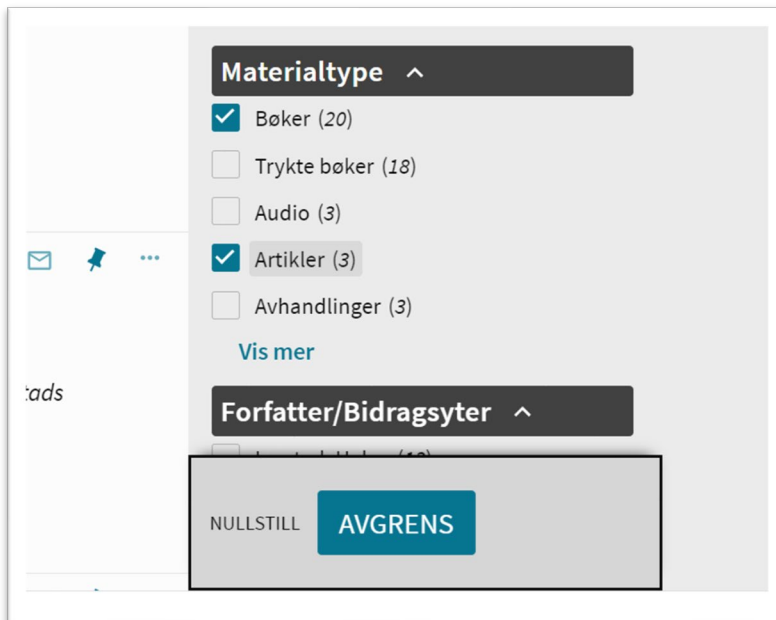
- Med tastatur krever nytt søk reversering av tab (shift+tab). Litt vanskelig å se fokusområde hvor man er (jf innledende kommentarer).
- Å velge «Norske fagbibliotek» er neste i tab-rekkefølgen, og lett å velge med tastatur (tab + piltast + enter).
- Reversert tab fungerer godt etter å ha lært systemet, men ikke optimalt. Burde «nytt søk» vært flyttet?
- Fikk 31 treff

1.3 Avgrense i enkelt søk

- Fortsett med søket fra forrige use-case
- Bruk listen til høyre og avgrens trefflisten til å avgrense til bøker
- Avgrens listen på nytt til å avgrense til forfatter lik Helge Ingstad
- Fjern avgrensningene for å komme tilbake til den opprinnelige trefflisten
- Avgrens på nytt ved å avgrense til bøker og artikler samtidig (avkrysningsboks foran fasettene, kryss av og klikk på knappen «Avgrens»

Kommentarer:

- Med tastatur går det fint – om enn etter uendelig mange klikk (117) – å avgrense til bøker – men ikke ved å hake av vinduet før (har brukt Google Chrome til operasjonen). Klikker man derimot direkte på «bøker» så får man ut bøkene (20 treff).
- Men ønsker man å aktivere både bøker og artikler så klarer man ikke med tastatur å velge begge deler. Da fungerer ikke vinduet med knappen «Avgrens» ved hjelp av enter-tasten.

Utklipp: Vinduet «nullstill og avgrens» forsvinner fra tabulator og kommandolinjer, og kan ikke aktiveres

- Det er altså uklart om avgrensningene blir med videre, om man ikke ser antallet på hver avkrysningsboks.
- Det bør vurderes om «avgrens søk» bør kanskje prioriteres høyere oppe i strukturen som egen meny?

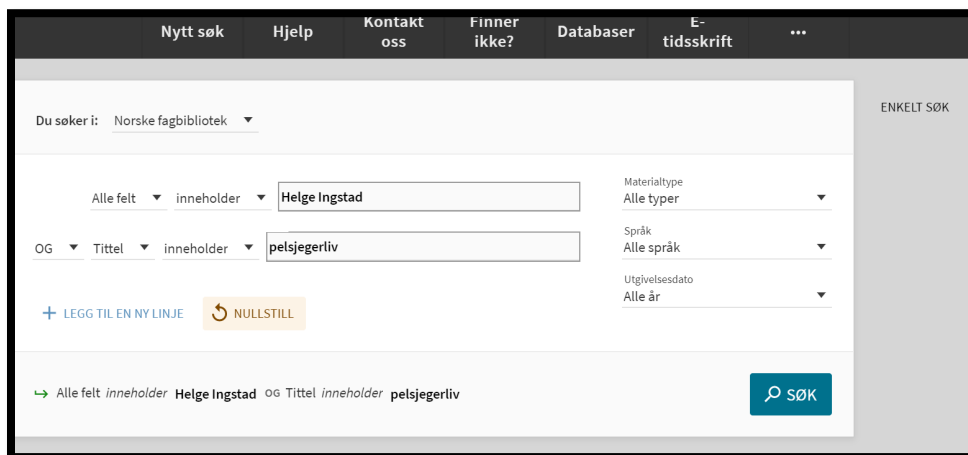
1.4 Avansert søk

- Klikk på "Nytt søk" i hovedmenyen
- Klikk på «Avansert søk» til høyre for søkeboksen

- Endre «Du søker i» til å være Norske fagbibliotek
- Endre «Alle felt» i første linje til å være forfatter og legg inn «Helge Ingstad» i søkefeltet
- Endre «Alle felt» i neste linje til Tittel og legg inn Pelsjegerliv i søkefeltet
- Velg Bøker under Materialtype
- Utfør søket
- Legg til en ny linje og legg inn «Høydepunkter» i søkefeltet
- Utfør søket
- Nullstill skjemaet ved å klikke på Nullstill

Kommentar:

- Vinduet fungerer godt med tastaturnavigasjon – særlig når man ser bildet. Gode fokusfelt, og lett å navigere og bruke enter-tast for å aktivere funksjoner.
- Søk fungerer som forventet ved å trykke enter.
- Interessant å se videoen til Morten om akkurat dette, da synet er vesentlig her for å få med innholdet i de ulike elementene.
- Nullstill vises godt med eget fokusområde, men kontrasten er for dårlig (2,1:1) i det dette aktiveres (feiler på alle kontrastkrav). Bør endres, kunne vært en firkantet rute fremfor full farge (se figur under).

1.5 Treffliste/trefflistevisning

- Gjør et søk, f.eks fra use case 1
- Se igjennom trefflisten
- Hent de 10 neste ved å klikke på «Vis flere treff»
- Gå til «side 3» i trefflisten ved å bruke sideverktøyet nederst til venstre.

Kommentar

- Fungerer med tastatur. Tabulator/ piltast og <enter>.
- Fint at man kan aktivere valg, og lukke dem igjen i samme vindu og gå videre.

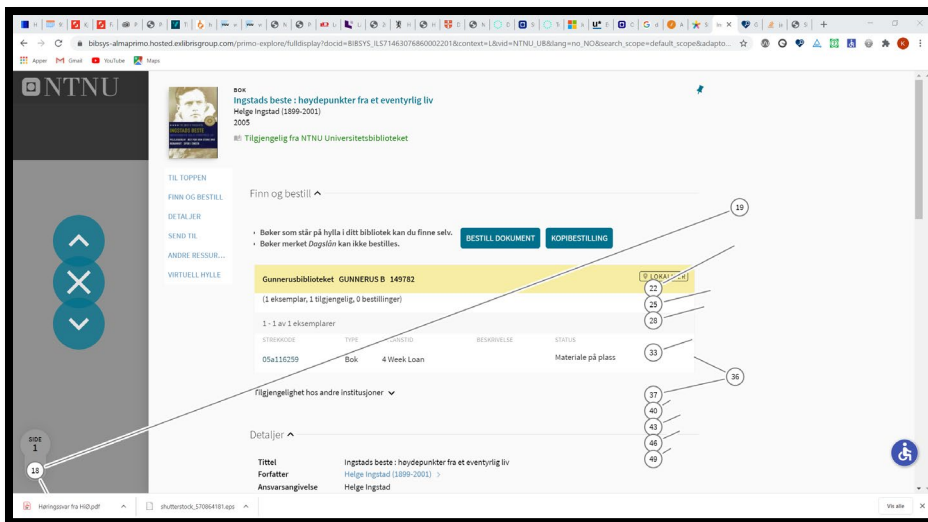
- Den blå button for «Vis flere treff» aktiveres aldri. Her må man være litt oppmerksom på at det skjer nederst til venstre på siden (kun «vis flere treff nederst til venstre som er i tab-rekkefølgen).
- Ikke veldig enkelt å finne side 3 ved hjelp av tastaturet, men mulig ved hjelp av et par forsøk.

1.6 Detaljert postvisning

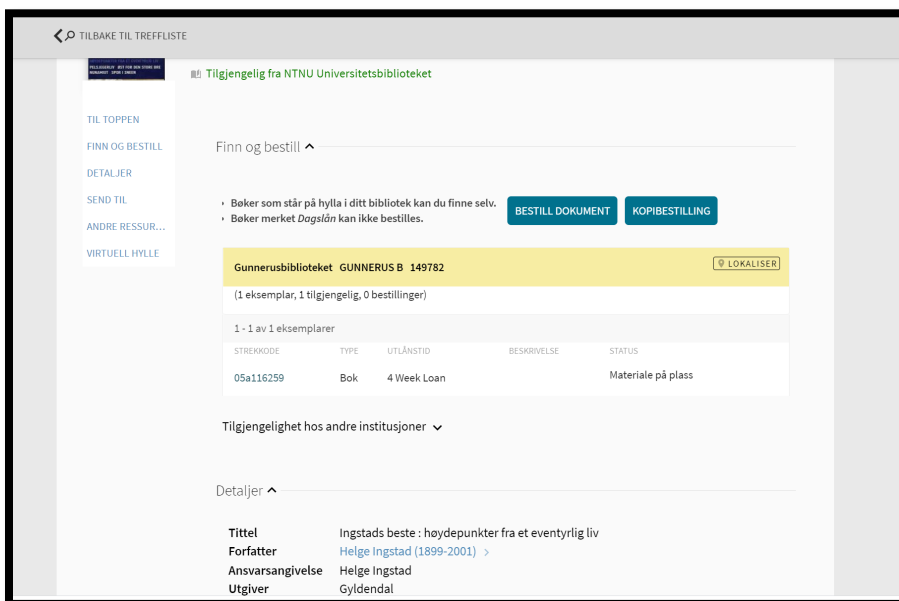
- Velg en post (klikk på tittel) fra trefflisten, f.eks. «Ingstads beste : høydepunkter fra et eventyrlig liv»
- Naviger i postvisningen og sjekk informasjonen under Detaljer, Send til, Andre ressurser etc.
- Klikk på «Tilgjengelighet hos andre institusjoner» i Finn og bestill seksjonen og velg en annen institusjon. Se om dokumentet er ledig og plassering.
- Gå til forrige/neste post i trefflisten
- Lukk postvisningen og gå tilbake til trefflisten

Kommentar:

- Greit å velge post ved hjelp av tastaturet
- På neste side – postvisningen – så forsvinner nesten all tab-fokus bort fra det visuelle grensesnittet. Det skjer noe nedenfor grensesnittet som åpnes i min fremvisning. Her må man vite at man skal pile nedover for å finne ut hvor fokus faktisk er, det ser ut som man ikke har noe fokus. Det er også mange blanke navigasjonselementer ved bruk av tastaturet.
- En som navigerer med tastatur men som ser skjermbildet, vil først prøve piltaster opp og ned, så det går an å lese åpent innhold. Skal man derimot gjøre noen aktiviteter i skjermbildet, blir det straks vanskeligere.
- Det er 18 skjulte tabulatortrykk før markøren dukker opp. Jeg tenkte selv at siden var inaktiv. Kan det være andre hensiktsmessige visninger? Ved en «refresh» av siden man står på, kommer en annen visning (Se bilde 1 og 2 under)

Bilde 1: Tastaturnavigasjon i visningsversjon 1. Mange unødvendige tab-elementer, men innhold kan leses visuelt ved hjelp av piltaster.

Bilde 2: Annen visning av detaljer etter ny innlasting av side. I andre visning kommer man til «detaljer» etter kun fire tabulatorklikk. Mye bedre visningsversjon enn den første.

1.7 Pålogging

- Klikk på «Logg på» oppe i høyre hjørne
- I Feide-skjermen; velg Unit som tilhørighet
- Legg inn brukernavn og passord og klikk på Logg inn
- (er Feide-skjermen ok med tanke på farger etc?)
- Verifiser at du er logget inn (Står et navn opp i høyre hjørne (der det stod «Logg på»))
- Logg ut ved å klikke på navnet og velge Logg ut.

Kommentar:

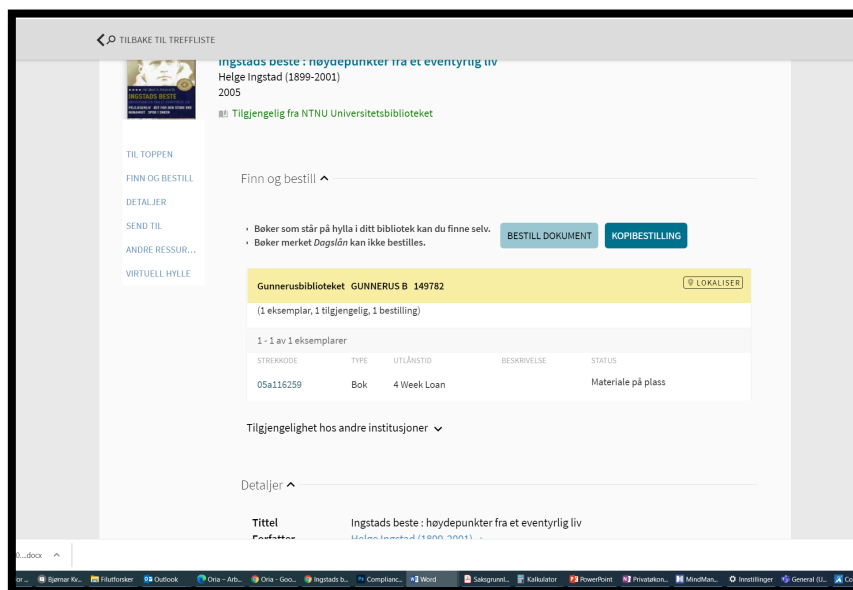
- Logg på fungerer med tastaturet, men fokusområdet «logg på» er nesten helt usynlig pga manglende kontrast på fokusfunksjonen. Svart på mørk grå fungerer dårlig. Med NTNU-pc og allerede innlogget på innsida kommer man naturlig nok rett inn uten feide.

1.8 Bestilling av dokument

- Når logget på
- Søk opp dokumentet «Ingstads beste : høydepunkter fra et eventyrlig liv»
- Gå inn i postvisningen
- Under Finn og bestill
- Klikk på «Bestill dokument»
- Velg hentested
- Legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTUER»
- Klikk på Bestill dokument.

Kommentar

- Alt er mulig å gjøre med tastatur, men samme som tidligere kommentar angående visningsvindu. Det andre visningsvinduet er mye bedre og mer forståelig. Aktivering av «bestillingsknapp» er ikke synlig som fokusområde i navigasjonen med mindre man ser ekstremt godt etter.
- Bestillingsknappen er bedre synlig i det andre visningsvinduet, etter «refresh» eller etter å ha krysset bort den første visningsversjonen. Man ser at noe skjer, men kontrasten er da for dårlig (Svart tekst på blå bakgrunn). Se bilde under:

1.9 Bestilling av kopibestilling

- Gjenta forrige use-case, men klikk på knappen «Kopibestilling» istedenfor «Bestill dokument»
- Se igjennom opplysningene og legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTUER»
- Klikk på Bestill dokument

Kommentarer:

- Funksjoner er tilgjengelige via tastatur. Samme kommentarer som over angående visningsmodus, tabulatorfouks og tabulatorrekkefølge.

1.10 Tom bestilling

- Vær pålogget
- Klikk på «Finner ikke?» i toppmenyen.
- I skjemaet du får opp legg inn fiktive data
- Legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTUER»
- Klikk på «Bestill dokument»
- Gå til forsiden

Kommentarer:

- Lett å nå med tastatur når man har lært seg tastatursnarvei. Forståelig visuelt grensesnitt, men rent UX-messig er det ikke lett å forstå mellommenyen inneholder, frase, starter med. Her kunne det vært hjelpetekster.

1.11 Min side (lån, bestillinger)

- Vær pålogget
- Gå til Min konto (klikk på navnet oppe i høyre hjørne og velg Min konto)
- Gå til fanen «Lån» og sjekk hvilke lån du har
- Prøv å fornye et lån
- Gå til fanen «Bestillinger». Finner du igjen de bestillingene du gjennomførte i tidligere use-caser?
- Slett en bestilling ved å klikke på «Avbryt» og deretter bekrefte avbestillingen

Kommentarer

- Ikke synlig fokusområde for å vise at man er på egen bruker. Der kommer heller ikke hjelpeteksten frem.
- Enda et nytt design med en undermeny (Oversikt, lån, bestillinger) som nås med pil. Den har for dårlig kontrast (2,5:1) selv om aktiv fane.

- Her var tabulatorrekkefølgen bedre synlig, da det kom frem i et felt under hovedmenyen. Her starter også navigasjonen på hovedmenyen, og punktet «hopp til hovedinnholdet» er godt synlig.
- Mulig å navigere til de ulike elementene, fikk derimot ikke til å aktivere noe annet enn selve boka når man navigerer ned i menyen med oversikt over lån, og når det er et lån man allerede har burde ikke denne være aktiv tenker jeg. Klikker man på boka er man plutselig helt ute i et annet bilde, og mister oversikten over hvor man er. Generell UX like mye som uu.
- Uproblematisk å gjøre det andre på lista. .

1.12 Følge lenke til fulltekst for elektronisk artikkel/bok

- Søk opp «Web accessibility in information systems»
- Klikk inn på postvisningen
- Sjekk lenkene under Les Online
- Klikk for å gå til fulltekst (de to første lenkene vil antageligvis feile/gi feilside), åpnes i nytt vindu/fane
- Prøv de andre lenkene

Kommentar:

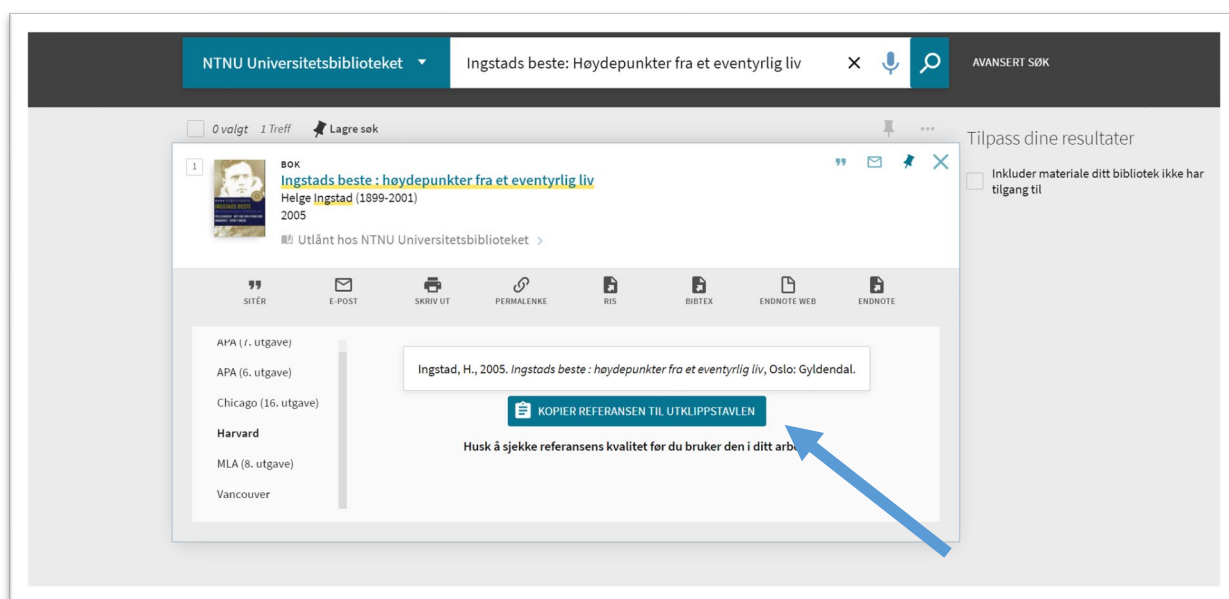
- Mulig å nå med tastatur, men litt usikker på om vinduet med selve teksten er tilgjengelig (Morten...?). Mulig å laste ned pdf fungerer godt, og muligheten til å skrolle og lese fungerer godt.
- Fin design på ProQuest, gode kontraster, oversiktlig, delvis riktig kodet med overskrifter osv. Selve teksten er et unntak, den har bare overskrift abstract og full text. Alt annet hierarki ikke synlig.

1.13 Eksporter referansen

- Søk opp dokumentet «Ingstads beste: høydepunkter fra et eventyrlig liv»
- I trefflisten, klikk på Siter-ikonet på posten
- Kopier referansen i Harvard-stil
- Prøv de andre eksport-mulighetene (e-post, permalenke, skriv ut, RIS)

Kommentar

- Alle operasjoner - bortsett fra å sende referansen (send-button) er tilgjengelig med tastatur. Dette gjelder alle vinduene.
- Dårlig kontrast i vinduet med utlånstatus

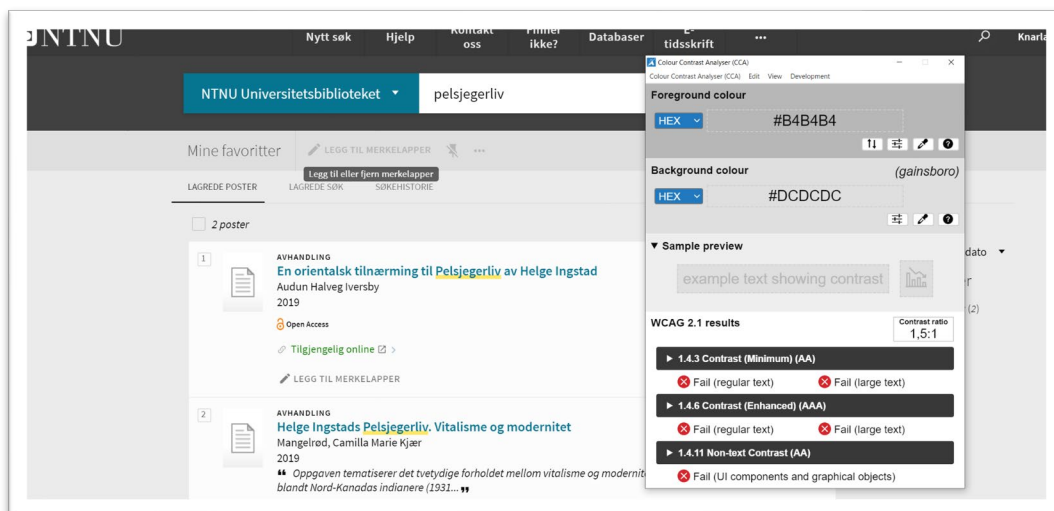
Utklipp: Klarer ikke nå aktivetslenken med tastatur (piltaster, tabulator, enter). Gjelder alle disse vinduene.

1.14 Lagrede poster

- Søk på «Pelsjegerliv»
- Klikk på «Lagre i Mine favoritter»-ikonet på en post
- Velg noen poster i trefflisten ved å klikke på postnummeret for postene i trefflisten
- Klikk på «Beholde denne posten»-ikonet over trefflisten
- Gå til «Mine favoritter» ved å klikke på Meny opp i høyre hjørne (eventuelt navnet hvis du er logget på)
- Finner du igjen de de valgte?
- Velg 2 poster og klikk på «Legg til merkelapper»
- Legg inn en merkelapp
- Fjern poster ved å klikke på «fjern fra mine favoritter»-ikonet
- Velg flere poster og klikk på «fjern fra mine favoritter»-ikonet over listen.

Kommentar

- Mulig å få til alle operasjonene med tastatur, også ganske logisk når man blir kjent med ikonene. Det krever en «refresh» F5 for å klare å komme fort til toppmenyen med tastaturet uten for mange klikk.
- Nesten null kontrast på «legg til merkelapper» (1,5:1, se utklipp) - men hjelpeteksten bidrar til å se hva du skal gjøre.

Utklipp: Kontrastforhold i meny punkt under mine favoritter. Aktiveres først når du merker posten, men kan være forstyrrende element før man utfører den delen av operasjonen.

1.15 Lagrede søk

- Gjør et søk
- Klikk på «Lagre-søk» over trefflisten
- Gå til Søkehistorikk ved å klikke på Meny opp i høyre hjørne (eventuelt navnet hvis du er logget på)
- Gå til Lagrede søk
- Skru på varsling av søket
- Kan du se at det er skrudd på?
- Skru av varselet

Kommentar

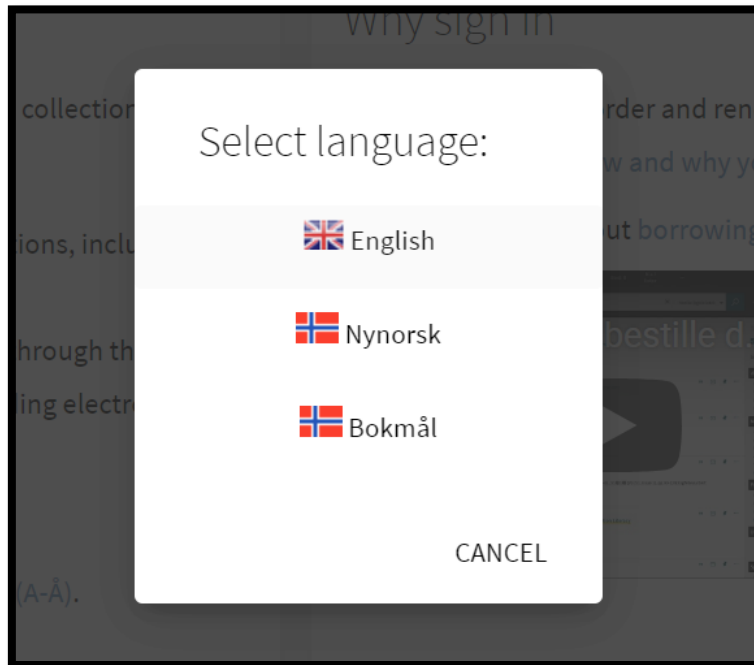
- Alt er mulig å nå med tastatur, men det dukker opp et toppvindu som forsvinner ved ny tastaturnavigasjon. Dette klarer jeg ikke nå med tastaturet.
- Kan dette gjøres annerledes?
- Er nå som seende usikker på om søket mitt varsel er borte. Ikke helt logisk bruk av varslingsikonet, måtte se på dette flere ganger.

1.16 Bytt språk

- Klikk på Meny-knappen oppe til høyre
- Velg «Language/Giella»
- Endre språket til English

Kommentar

- Lette lenge etter «meny» uten å finne det, men skjønte hvor jeg skulle, men kunne gå på navn siden jeg var innlogget.
- Mulig å finne språkvalg med tastatur (piltaster)
- Svak kontrast på element som blir valgt:

1.17 Sjekk av fargepalett OTB instans

- Sjekk at det er tilstrekkelig kontrast/fargebruk på elementer i instansen til NTNU

Se kommentarer i hele gjennomgangen.

1.18 Sjekk av fargepalett Unit-instans

- Gå til <https://unit.oria.no>
- Sjekk at det er tilstrekkelig kontrast/fargebruk på elementer i instansen

Kommentar

- Som for NTNU er toppmenyen for svak når det kommer til fokusområde.

1.19 Autocomplete

- Gå til <https://uio.oria.no>
- Skriv «Pelsj» i søkeboksen
- Velg «pelsjegerliv, helge ingstad» blant søkeforslagene som kommer opp

Kommentar:

- Dette fikk jeg ikke til i Chrome.

2 Leganto

Om ikke annet er angitt bruk <https://bibsys-xp.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists>

2.1 Søke opp en pensumliste og trefflistevisning

- Gå til <https://bibsys-xp.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists>
- Søk på «matematikk» i søkefeltet
- Velg listen «BLA2200 - Språk, tekst og matematikk (2020-H)»
- Se igjennom seksjonene i listen og finn seksjonen «Pedagogikk»
- Prøv de ulike verktøyene du finner over referansene (Toggle section view, Oppdater siden, Avgrens siden, kompakt visning, Søk opp referanser)

Kommentar

- Flott med Struktur <h1>...<hx>
- Aktiver seksjonsvisning var et nyttig menyvalg for å finne «Pedagogikk». Så ut som mange tabulatorklikk uten dette
- Svak kontrast (2,3:1) på seksjonselementene
- Fint fokusområde ved valg av BLA 2200
- God generell UX, få klikk, tydelig navigasjon, enkelt å endre valg og bruke verktøy.
- Særlig interessant var det å få opp blå meny (litt dårlig kontrast) om hvor emnet hører til.

2.2 Postvisning

- Gå inn på posten «Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning»
- Finn lenken til fulltekst og gå til fullteksten.

Kommentar

- Greit å navigere med tastatur, få klikk og raskt til rett meny punkt ved tastatur.
- God logikk
- Alt lar seg utføre med <enter>
- Får tilgang til teksten ved hjelp av tastatur og tale. Bruk av tab og piltaster.

2.3 Pålogging (lokal)

- Gå til: <https://bibsys-xp-psb.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists?auth=local>

- Legg inn brukernavn og passord og klikk på Logg inn

2.4 Bestilling

- Vær pålogget (<https://bibsystp-psb.alma.exlibrisgroup.com/leganto/readinglist/searchlists?auth=local>)
- Gå til listen «BLA2200 - Språk, tekst og matematikk (2020-H)» (https://bibsystp-psb.alma.exlibrisgroup.com/leganto/public/47BIBSYS_HIOA/lists/5237480600002212?auth=SAML)
- Finn referansen «Mestrer, mestrer ikke : jakten på det normale barnet» (ligger som nummer to i seksjonen for «Pedagogikk»)
- Finn «Bestill dokument» under «Lenker & tilgjengelighet»
- Velg «Work adress» i hentested
- Legg inn kommentar «TEST. IKKE EFFEKTUER»
- Klikk på Bestill dokument.

Kommentar

- Lett å komme til med tastatur og lyd
- Svake kontraster (3,6:1 på grå tekst mot lyseblå)
- Hentested med stjerne på er inaktiv via tastatur, her må man manuelt inn og velge filen.
- Bestill-knappen kommer ikke synlig som fokus-element, men bestilling effektueres ved å trykke <enter>. Litt usikkert valg, og fører til usikkerhet om når man bestiller.

2.5 Bytte språk

- Bytt språk ved å bruke menyen oppe til høyre hjørne (klikk på initialene)

Kommentar

- Lett tilgjengelig via tastatur, bekreftelse via lyd.

2.6 Tilgjengelighetsmeny

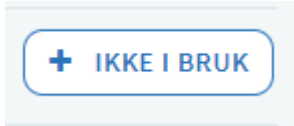
- Juster tilgjengelighetsinnstillingene ved å bruke menyen oppe til høyre hjørne (klikk på initialene) og velg «Tilgjengelighetsmeny»

Kommentar

- Tilgjengelighetsmenyen ikke tilgjengelig (!) ved hjelp av tastaturet. Tabulator hopper over, og ikke mulig med piltaster.

2.7 Opprette en ny pensumliste

- Vær logget på
- Klikk på +-knappen (med teksten «Ikke i bruk»)

-
- Legg inn en tittel og en beskrivelse
- Klikk på Opprett
- Velg malen «Blank» (antar at overskriften og den forklarende teksten på denne siden ikke har god nok kontrast).
- Klikk på «Koble til» i boksen for «Koble til emnekode»
- Skriv inn «BLA2200» og velg emnet for 2020-H
- Klikk på «Koble til og lukk»
- Klikk på «Ny seksjon»
- Skriv inn en tittel og beskrivelse og klikk på «Opprett»
- Klikk på «Legg til referanser»
- Søk på «Pelsjegerliv» i søkeboksen
- Legg til de 5 første referansen ved å enten dra referansen over til listen eller klikke på dem og trykke på «Legg til»
- Avgrens søket til bøker og legg til noen flere referanser

Kommentar

- Litt usikker noen ganger på hva som skjer med tastaturklikk – særlig når man skal koble til emnekode. Her kom det opp en feilmelding, det var ikke noe forhåndsalternativ for emneboksen og det så ut som ting ble gjort feil. Etter litt klikk frem og tilbake, så ble plutselig emnet opprettet. Her må man se på sekvens om ting utføres riktig.
- Her var imidlertid «utfør-tasten» godt merket når den ble aktiv.
- Manglet en god beskrivelse av når man skulle koble til emnekode. Hadde forventet en ferdig meny der (fremdeles usikker på om emnekoblingen ble riktig)
- Likevel imponerende at alt kunne gjøres med tastatur og lyd støtte fra Windows.

2.8 Flytte referanser

- Fortsett på den pensumlisten du jobbet på i forrige use-case
- Flytt en referanse til en annen plassering ved å klikke på det blå-feltet (merket med «Flytt referanse»), holde inne og dra referansen dit du vil ha den.

Kommentar:

- Menypunktet «flytt referanse» var ikke tilgjengelig med tastaturet. Her måtte jeg bruke mus for å finne lenka (fikk dere til dette, Morten? Hva slags navigasjon brukte dere da?).

- Boksen for å flytte referanse var godt tilgjengelig.

2.9 Rediger referanse

- Klikk på en referanse i pensumlisten
- Klikk på rediger
- Endre på noen metadata, f.eks. antall sider, utgivelsesår, utgiver og utgivelsessted.
- Klikk på lagre

Kommentar

- Enkelt å utføre med tastatur og lyd støtte
- Fremdeles dårlige kontraster
- Få navigasjonselementer.
- Vinduet som legger seg i front gjør noe med tilgangen, også her fungerte det med «refresh» og den andre visningen.

2.10 Logge på (med Feide)

- Åpne en ny nettleser
- Gå til <https://pensum.bibsys.no/oslomet>
- Logg på ved å klikke på «Guest» oppe i høyre hjørne og deretter «Logg inn»
- I Feide-skjermen; velg Unit som tilhørighet
- Legg inn brukernavn og passord og klikk på Logg inn

Kom meg ikke inn her.

2.11 Sjekk av fargepalett

- Gå til <https://pensum.bibsys.no/oslomet>
- Er det tilstrekkelig kontrast for normal bruk uten å bruke spesialversjoner under tilgjengelighetsmenyen

2.12 Leganto via Canvas

- Gå til: <https://unit.test.instructure.com/login/saml>
- Logg på med brukernavn og passord
- Klikk på «Emner» i venstremenyen
- Gå til emnet: Testkurs BIBSYS
- Klikk på Leganto i menyen
- Du skal få opp pensumlisten «Test av universell utforming av Leganto»
- Hvordan er tilgjengeligheten på innholdet når det vises som en del av Canvas?
- Hvordan fungerer menyen når de er minimert (venstre- og topp-meny)?

Kommentarer

- Enkelt å navigere seg frem med tastatur når man ser
- Bra med meningsbærende lenker og navn
- Menyene fungerer greit (Morten...???)
- Bedre visning en førsteskjerm på selve Leganto

3 Brukernavn og passord

Brukernavn og passord hentes via denne lenken:

<https://cloud.bibsys.no/index.php/s/gdWso5obsBbyojX>

Passord for filen tilgjengeligjøres via andre kanaler.